

Warszawa, dnia 9 marca 2016 r.

Poz. 302

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 19 lutego 2016 r.

w sprawie wyżywienia osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych

Na podstawie art. 109 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. poz. 557, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) rodzaje posiłków i napojów wydawanych osadzonym w zakładach karnych i aresztach śledczych;
- 2) wartość odżywczą i energetyczną posiłków i napojów wydawanych osadzonym w zakładach karnych i aresztach śledczych;
- 3) minimalny dzienny koszt posiłków i napojów wydawanych osadzonym w zakładach karnych i aresztach śledczych.

§ 2. 1. Ustala się następujące rodzaje posiłków wydawanych osobom osadzonym w zakładach karnych i aresztach śledczych, zwanych dalej „osadzonymi”:

- 1) posiłki przygotowane dla osadzonych w wieku powyżej 18-go roku życia – zwane dalej „posiłkami podstawowymi – P”;
- 2) posiłki przygotowane dla osadzonych w wieku do ukończenia 18-go roku życia – zwane dalej „posiłkami dla małoletnich – M”;
- 3) posiłki lecznicze:
  - a) lekkostrawne – zwane dalej „posiłkami lekkostrawnymi – L”;
  - b) cukrzycowe – zwane dalej „posiłkami cukrzycowymi – Lc”;
  - c) indywidualne – zwane dalej „posiłkami indywidualnymi – Li”;
- 4) posiłki przygotowane dla osadzonych wykonujących pracę w warunkach szczególnie uciążliwych, zwane dalej „posiłkami dodatkowymi – Pf”;
- 5) posiłki przygotowane z uwzględnieniem wymogów religijnych i kulturowych.

2. Do każdego wydanego posiłku wydaje się napój, w szczególności w postaci wody zdatnej do picia, herbaty lub kawy zbożowej.

3. Posiłki, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3 i 5, mogą być wydawane w postaci suchego prowiantu.

4. Posiłek dodatkowy – Pf wydaje się w dniach wykonywania przez osadzonych pracy w warunkach szczególnie uciążliwych.

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. poz. 1083, z 1999 r. poz. 931, z 2000 r. poz. 701 i 1268, z 2001 r. poz. 1071 i 1194, z 2002 r. poz. 676 i 1679, z 2003 r. poz. 1061, 1380 i 1750, z 2004 r. poz. 889, 2135, 2405, poz. 2426 i 2703, z 2005 r. poz. 1363 i 1479, z 2006 r. poz. 708 i 1648, z 2007 r. poz. 849, z 2008 r. poz. 620 i 1344, z 2009 r. poz. 39, 119, 504, 817, 911, 963, 1475, 1540 i 1589, z 2010 r. poz. 191, 227, 842 i 1228, z 2011 r. poz. 201, 202, 654, 734, 1092, 1280 i 1431, z 2012 r. poz. 908, z 2013 r. poz. 628 i 1247, z 2014 r. poz. 287, 619 i 1707 oraz z 2015 r. poz. 21, 396, 431, 541, 1269 i 1573.

5. Posiłki, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3, mogą być przygotowane z uwzględnieniem wymogów religijnych i kulturowych.

§ 3. 1. Wartość odżywcza posiłków, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1–3, wyrażona procentowo przedstawia się w następujący sposób:

- 1) białko – 10–15%;
- 2) tłuszcze – poniżej 30%;
- 3) węglowodany – 50–65%.

2. Wartość energetyczna posiłków, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1–3, w ramach dziennego wyżywienia osadzonych zawiera nie mniej niż:

- 1) 2800 kcal w artykułach żywnościowych dla osadzonych w wieku do ukończenia 18-go roku życia;
- 2) 2600 kcal w artykułach żywnościowych dla pozostałych osadzonych.

3. Wartość energetyczna posiłku dodatkowego – Pf zawiera nie mniej niż 1000 kcal.

4. Ilościowa zawartość warzyw lub owoców w posiłkach, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, 2, 3 lit. a i pkt 5, poza ziemniakami, wynosi co najmniej 300 g.

5. Ilościowa zawartość warzyw i owoców w posiłkach, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3 lit. b, poza ziemniakami, przedstawia się w następujący sposób:

- 1) warzywa w ilości 350–500 g na dobę;
- 2) owoce podawane codziennie do śniadania i kolacji w ilości 200–300 g na dobę.

§ 4. Osadzonemu przebywającemu w pomieszczeniu, w którym temperatura spowodowana warunkami atmosferycznymi przekracza 28°C, zapewnia się dodatkowe napoje.

§ 5. 1. Minimalny dzienny koszt posiłków i napojów, o których mowa w § 2 ust. 1 i 2, zwany dalej „minimalną stawką dzienną”, wynosi w przypadku:

- 1) posiłku podstawowego – P – 4,00 zł;
- 2) posiłku dla małoletnich – M – 4,40 zł;
- 3) posiłku lekkostrawnego – L – 4,80 zł;
- 4) posiłku cukrzycowego – Lc – 5,70 zł;
- 5) posiłku indywidualnego – Li – 5,80 zł;
- 6) posiłku dodatkowego – Pf – 3,20 zł.

2. Do kalkulacji wysokości minimalnych stawek dziennych przyjmuje się ceny zakupu produktów spożywczych.

§ 6. W dniu przyjęcia do zakładu karnego lub aresztu śledczego osadzonemu przysługuje wyżywienie w postaci suchego prowiantu w porach wydawania posiłków ustalonych w porządku wewnętrznym obowiązującym w jednostce penitencjarnej oraz napój, w szczególności w postaci wody zdatnej do picia, herbaty lub kawy zbożowej.

§ 7. Osadzony, który z przyczyn wskazanych w art. 109 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy nie może otrzymać gorącego posiłku, otrzymuje wyżywienie w postaci suchego prowiantu.

§ 8. Lekarz, decydując o przyznaniu osadzonemu posiłku leczniczego, określa również czas, na jaki go zleca.

§ 9. Osadzony chory na cukrzycę insulinozależną, oprócz posiłku cukrzycowego, otrzymuje przy śniadaniu cukier w postaci stałej, w ilości 6 g/dobę.

§ 10. Osadzonemu, którego stan zdrowia wymaga przyjmowania posiłków innych niż posiłki lecznicze, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3 lit. a i b, lekarz może zlecić posiłki indywidualne – Li, określając w szczególności:

- 1) liczbę i godziny wydawania posiłków w ciągu doby;
- 2) kaloryczność dobową;
- 3) procentową zawartość składników odżywczych;
- 4) zabronione sposoby przetwarzania produktów i przyrządzania potraw;

- 5) ilościową zawartość warzyw lub owoców;
- 6) listę produktów zabronionych;
- 7) czas, na jaki je zleca.

§ 11. 1. Osadzony korzystający z posiłków przygotowanych z uwzględnieniem wymogów religijnych lub kulturowych otrzymuje takie same posiłki po przetransportowaniu do innego zakładu karnego lub aresztu śledczego, pod warunkiem możliwości ich przygotowania w tym zakładzie karnym lub areszcie śledczym.

2. Zmiana posiłków przygotowanych z uwzględnieniem wymogów religijnych lub kulturowych, z których korzysta osadzony przetransportowany z innego zakładu karnego lub aresztu śledczego, na posiłki podstawowe – P lub na inne dostępne w danym zakładzie karnym lub areszcie śledczym może nastąpić na wniosek osadzonego lub na mocy decyzji dyrektora jednostki penitencjarnej w przypadku braku możliwości zapewnienia takiego posiłku.

3. Do określenia wartości odżywczej i energetycznej posiłków przygotowanych z uwzględnieniem wymogów religijnych lub kulturowych, a także ich minimalnego dziennego kosztu stosuje się przepisy § 3 i § 5.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

Minister Sprawiedliwości: *Z. Ziobro*

---

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 2 września 2003 r. w sprawie określenia wartości dziennej normy żywienia oraz rodzaju diet wydawanych osobom osadzonym w zakładach karnych i aresztach śledczych (Dz. U. poz. 1633, z 2005 r. poz. 457 oraz z 2011 r. poz. 1402), które traci moc na podstawie art. 27 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 396) z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.